

Nye skadar i frukthagen

Norsk Landbruksrådgiving SA

Gaute Myren

Utfordringar sett frå NLR

- Rognebærmøll i eple
- Plommeviklar og plommeveps
- Sugarar
 - Pæresugar
 - Eplesugar / hagtornsugar
- Teger
- Larvar
 - Frostmålar
 - Andre larvar som feromonforvirring ikkje påverkar
- Kirsebærflue
- Kirsebærmøll
- Og mykje anna

Kjemi vs biologiske middel

- Biologiske middel har lite tidsvindauge dei verkar
- Biologiske middel må mange klimatiske forhold være på plass
- Biologiske middel må generelt brukast tidleg i angrepa og har liten «knock down» verknad
 - Siltac
 - Turex 50 WG
 - (Madex Top)

«Nye skadar i frukthagen»

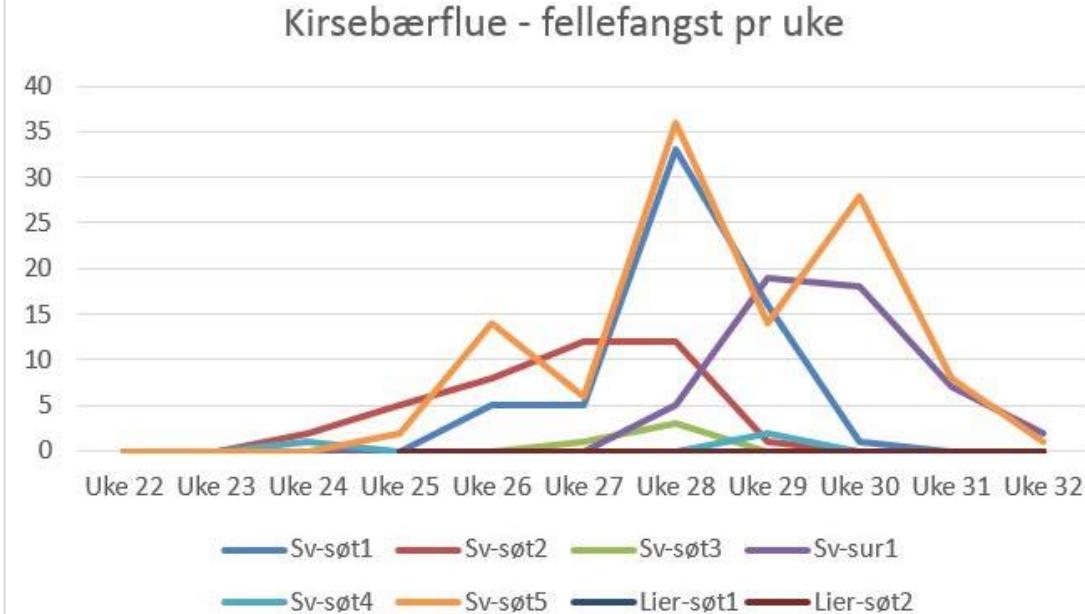
Morell

Kirsebærflue

- Larve i frukt ved hausting

Kirsebærmøll

- Et på bladverk og kart tidleg på våren

Tidlegare vart skadedyra
bekjempa med effektive
skadedyrmiddel

Dagens tiltak:
Movento (siste år 2025)
Mospilan hvert tredje år

«Nye skadar i frukthagen»

Surkirsebær

Kirsebærmøll

- Et på bladverk og kart tidleg på våren

Bilder: Til venstre kirsebærmøllarve i kirsebærblomst. Til høyre symmetrisk gnag av kirsebærmøllarve før bladet har foldet seg ut.

Tidlegare vart skadedyra bekjempa med effektive skadedyrmiddel

Dagens tiltak: ingen tiltak

«Nye skadar i frukthagen»

Stein og kjernefrukt

Raudfottege

- Skade på fruktene

Tidlegare vart skadedyra
bekjempa med effektive
skadedyrmiddel

Dagens tiltak: ingen tiltak

«Nye skadar i frukthagen»

Plommer

Plommeveps

- Larve i karten rundt blomstring og liten kart
- Fungerar som tynning om kartsettet er godt

Plommeviklar

- Larve i frukt ved hausting

Tidlegare vart skadedyra bekjempa med effektive skadedyrmiddel

Dagens tiltak: Mospilan hvert tredje år
Isomate OFM mot plommeviklar

«Nye skadar i frukthagen»

Pære

Pæresugar

- Tilgrising av pærer og tre grunna stor sugeaktivitet

Teger

- Stikk i pærene, populært kalla stein.

Tidlegare vart skadedyra bekjempa med effektive skadedyrmiddel

Dagens tiltak: Movento
siste år i 2025

«Nye skadar i frukthagen»

Eple

Eplesugar m fl

- Tilgrising av blomar slik at dei ikkje åpnar seg

Teger

- Stikk i eplene

Nøttesnutebille

- Kan likne på teger, men har to parallelle stikk i karten

Lupebilde: Gaute Myren. Bladlus har vakna til liv. Det er vanskeleg å sjå dei endå på knoppane, men stammødrene klekkjer no så tidleg.

Lupebilde: Gaute Myren. Sugar på epleblomstknopp. Ein ser ikkje desse med det blotte auge, så lupe må til.

Tidlegare vart skadedyra bekjempa med effektive skadedyrmiddel

Dagens tiltak: Mospilan kvart tredje år

«Nye skadar i frukthagen»

Eple

Epleveps

Larve som et opp blom

Larve som går inn i eplekarten og lagar skallskade

Berre store lokale problem i enkelte fruktdistrikt (endå)

Tidlegare vart skadedyra bekjempa med effektive skadedyrmiddel

Dagens tiltak: Mospilan
kvart tredje år

«Nye skadar i frukthagen»

Eple

Larvar

- Et bladverk og gneg på kart
- Startar tidleg på våren eks frostmålar og dagens preparat virkar därleg
- Tidlege gnagskadar skjer rundt blomstring
- Seine gnagskadar skjer utover sommar og fram til hausting

Tidlegare vart skadedyra bekjempa med effektive skadedyrmiddel

Dagens tiltak: Turex 50 WG

«Nye skadar i frukthagen»

Eple

Epleviklar

- Larver i eplene

Rognebærmøll

- Larver i eplene

Tidlegare vart skadedyra
bekjempa med effektive
skadedyrmiddel

Dagens tiltak:
Epleviklar feromonforvirring og
Madex Top
Rognebærmøll ingen tiltak.

«Nye skadar i frukthagen»

Eple

Blodlus

Utbreidd frå 2017

Finst no i alle fruktdistrikt

Har naturlige fiendar, men ikkje nok til
holde utfordringa i jakk.

Dagens tiltak: ingen
fullgode effektive tiltak

«Nye skadar i frukthagen»

Eple

Sotflekk og flueflekk

Gir små til store flekker på fruktene

Utsortering på pakkeri

Ulike flekker på epla

Ramularia

Lenticelle breakdown/blotch

Mange ukjente årsakar

Bildet viser Ramularia på
'Asfari'

Takk for meg